

به این تصویرها توجه کنید

یکی از شهرهای زیبا و دیدنی کشور ما ایران، شهر همدان است. همدان جاهای تماشایی و تاریخی فراوانی دارد. از جمله جاهای دیدنی آن، آرامگاه ابو علی سینا پزشک و دانشمند بزرگ ایرانی و یا آرامگاه بابا طاهر شاعر معروف ایران است. این دو آرامگاه بسیار زیبا و دیدنی هستند و هر روز مردم بسیاری برای دیدن آن ها به آن جا می روند.

آرامگاه ابوعلی سینا

آرامگاه باباطاهر

در نزدیکی شهر همدان، غار بسیار بزرگی به نام علیصدر وجود دارد. این غار در زیر کوهی قرار گرفته است و هر روز مردم بسیاری برای تماشای این غار به آن جا می روند. آن ها برای دیدن داخل غار سوار قایق می شوند و از زیبایی های این غار لذت فراوان می برند.

غار علیصدر

گنج نامه

از جاهای تاریخی دیگر این شهر گنج نامه است. در گنج نامه نوشته هایی بر روی سنگ دیده می شود. گنج نامه یکی از آثار باستانی مهم ایران است. آثار باستانی یعنی ساختمان و وسایلی که از زمان های خیلی گذشته به جا مانده است.

به جز شهر همدان که آثار باستانی فراوانی دارد در شهرهای دیگر ایران هم، آثار قدیمی فراوانی وجود دارد. که

- هر روز مردمان بسیاری برای دیدن آن ها به این شهرها سفر می کنند. ما باید هنگام سفر به این شهرها و بازدید از آثار تاریخی آن ها به این نکته ها توجه و دقت نماییم.
- از کندن و نوشتن روی آثار باستانی و قدیمی خودداری کنیم.
 - ریختن آشغال و زباله باعث زشت و کثیف شدن جاهای دیدنی می شود.
 - همیشه باید به دستورات افرادی که در جاهای دیدنی و باستانی کار می کنند، توجه کنیم.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- نام چند جای دیدنی شهر همدان را بگویید.
- ۲- نام یکی از آثار باستانی همدان را بگویید.
- ۳- نام دو شهر ایران را که در آن ها آثار تاریخی وجود دارد، نام ببرید.

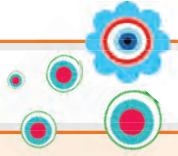
فعالیت ۱

* تا کنون به کدام یک از شهرهای ایران سفر کرده اید؟ نام جاهای دیدنی و باستانی آن را بنویسید.

فعالیت ۲

* تحقیق کنید و با کمک بزرگ ترها جدول زیر را کامل کنید.

نام شهر	جاهای باستانی و دیدنی
.....	سی و سه پل
.....	تخت جمشید
.....	ارگ بم
.....	طاق بستان
.....	آرامگاه حافظ

* طراحی فعالیت های مربوط به این قسمت به عهده آموزگاران است.

فصل هفتم

آشنایی با کشور ایران

به این تصویر توجه کنید

جهت های فرعی را بشناسیم

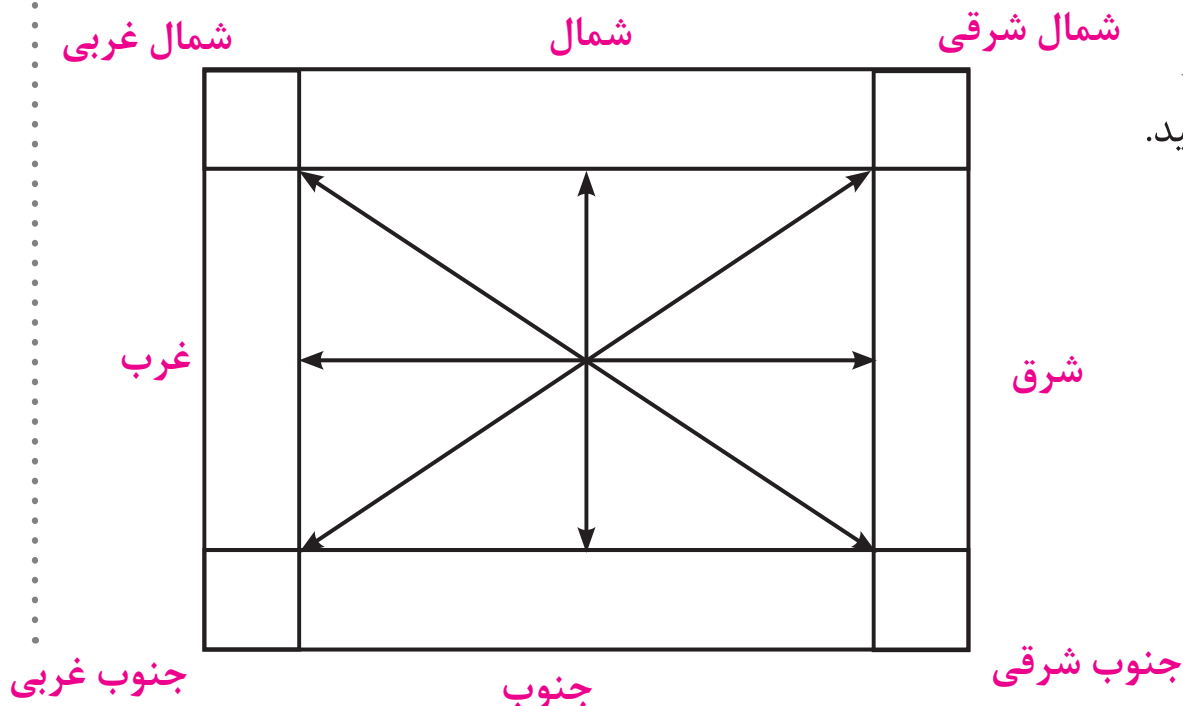
همان طور که می دانید به شمال، جنوب، شرق و غرب چهار جهت اصلی می گویند. به این مستطیل نگاه کنید.

نوار ضلع شمالی آن را سبز کنید.

نوار جنوبی آن را آبی کنید.

نوار شرقی به رنگ زرد و

نوار غربی را قهوه ای کنید.

به جایی که رنگ سبز و زرد یک دیگر را می پوشانند یعنی شمال و شرق، شمال شرقی می گویند.
 به جایی که رنگ سبز و قهوه ای یک دیگر را می پوشانند یعنی شمال و غرب، شمال غربی می گویند.
 و به جایی که رنگ آبی و زرد یک دیگر را می پوشانند یعنی جنوب و شرق، جنوب شرقی می گویند.
 و به جایی که رنگ آبی و قهوه ای یک دیگر را می پوشانند یعنی جنوب و غرب، جنوب غربی می گویند.

به شمال غربی، شمال شرقی، جنوب غربی و جنوب شرقی چهار جهت فرعی می گویند.

حال با توجه به مستطیلی که رنگ کردید، چهار جهت فرعی را روی نقشه ایران ببینید.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- چهار جهت اصلی را نام ببرید.
- ۲- چهار جهت فرعی را نام ببرید.
- ۳- نام استان محلّ زندگی خود و استان‌های همسایه‌ی آن را بگویید.

فعالیت ۱

* به نقشه ایران صفحه ۴۴ نگاه کنید و جاهای خالی را کامل کنید.

❁ یکی از استان‌های شمال غربی ایران.....نام دارد.

❁ یکی از استان‌های شمال شرقی ایران.....نام دارد.

❁ یکی از استان‌های جنوب غرب ایران.....نام دارد.

❁ یکی از استان‌های جنوب شرقی ایران.....نام دارد.

فعالیت ۲

* با توجه به نقشه ایران، همسایه شمال غربی استان چهارمحال و بختیاری را نام ببرید و آن را رنگ کنید.

فعالیت ۳

* طراحی فعالیت های مربوط به این قسمت به عهده آموزگاران است.

استان چهارمحال و بختیاری

- آیا تا به حال به استان چهارمحال و بختیاری سفر کرده اید؟
- آیا دوست دارید درباره این استان بیشتر بدانید؟

این استان از شمال و شرق به استان اصفهان، از سمت شمال غربی با استان لرستان و از طرف غرب به استان خوزستان و از جنوب با استان کهگیلویه و بویراحمد همسایه است. مرکز این استان شهر کرد نام دارد.

در این استان کوه های فراوانی وجود دارد که بلندترین آن زرد کوه است. در زمستان هوای این استان بسیار سرد است و برف و باران فراوانی در آن می بارد. با آب شدن برف کوه های استان چهارمحال و بختیاری رود کارون و زاینده رود پر آب می شوند.

شغل بیشتر مردم روستاهای استان چهارمحال و بختیاری کشاورزی، باغ داری و دام داری یعنی نگه داری گاو و گوسفند است. مهم ترین محصول کشاورزی این استان بادام است که باغ های آن در اطراف شهرکرد و یکی دیگر از شهرهای این استان به نام سامان دیده می شود. یکی از جاهای بسیار دیدنی این استان دشت لاله های واژگون است که در اردیبهشت ماه بسیار دیدنی است و هر ساله هزاران نفر از مردم از جاهای دور و نزدیک برای تماشای این دشت پر لاله به آن جا می روند. استان چهارمحال و بختیاری یکی از استان های بسیار زیبا با رودخانه های پر آب و کوه های بلند است.

فکر کنید و پاسخ دهید

۱- نام مرکز استان چهار محال و بختیاری چیست؟

۲- در زمستان آب و هوای استان چهارمحال و بختیاری چگونه است؟

۳- شما در کدام استان زندگی می کنید؟ نام دو محصول کشاورزی استان خود را بگویید.

فعالیت ۱

* در نقشه ی زیر با کمک آموزگار استان محل زندگی خود و استان چهار محال و بختیاری را پیدا کنید و با خط به هم وصل کنید.

* برای سفر از استان خودتان به سمت استان چهارمحال و بختیاری باید به کدام جهت حرکت کنید؟ نام جهت را بنویسید.

فعالیت ۲

* با توجه به نقشه ایران، در جاهای خالی نام استان های همسایه با استان چهارمحال و بختیاری را بنویسید.

فعالیت ۳

* طراحی فعالیت های مربوط به این قسمت به عهده آموزگاران است.

به نقشه روبرو نگاه کنید، نام استانی که در نقشه رنگ شده است، چیست؟
بله درست گفتید: بوشهر

استان بوشهر یکی از استان های جنوبی ایران است که در کنار خلیج فارس قرار دارد. بوشهر از شمال با استان های خوزستان و کهگیلویه و بویراحمد و از شرق به استان فارس و از غرب و جنوب با خلیج فارس همسایه است. مرکز این استان بندر بوشهر نام دارد.

هوای این استان در بیشتر ماه های سال بسیار گرم است و در ماه های آذر، دی، بهمن و اسفند کمی سرد می شود. در این استان در بیشتر ماه های سال باران نمی بارد. یکی از مهم ترین شغل های مردم این استان ماهیگیری است. اما مردم به مشاغل دیگری مانند کشاورزی، دام داری و ساختن کشتی نیز مشغول هستند. در این استان نخلستان های زیبایی وجود دارد و خرما یکی از مهم ترین محصولات این استان است. استان بوشهر بندرهای زیادی دارد که مهم ترین بندرهای آن بندر بوشهر و بندر گناوه است.

که کشتی های زیادی به آن جا رفت و آمد می کنند.
استان بوشهر در خلیج فارس چند جزیره دارد که مهم ترین جزیره آن، جزیره خارک است.
استان بوشهر یکی از استان های زیبا و دیدنی کشور ایران است.

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- استان بوشهر با چه استان هایی همسایه است؟
- ۲- آب و هوای استان بوشهر چگونه است؟
- ۳- چرا شغل بیشتر مردم استان بوشهر ماهیگیری است؟

فعالیت ۱

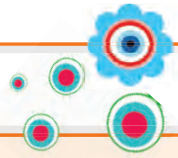
* در نقشه زیر با کمک آموزگار استان محل زندگی خود و استان بوشهر را پیدا کنید و با خط به هم وصل کنید.

* برای سفر از استان خودتان به سمت استان بوشهر باید به کدام جهت حرکت کنید؟ نام جهت را بنویسید.

* در جاهای خالی نام استان های همسایه با استان بوشهر را بنویسید.

* طراحی فعالیت های مربوط به این قسمت به عهده آموزگاران است.

فصل هشتم

بهداشت محیط

به این تصویرها توجه کنید

آموزگار ما آقای امیدی قول داده بود که روز دوم اردیبهشت دانش آموزان را برای گردش به اطراف شهر ببرد. برای همین ما با اشتیاق منتظر آن روز بودیم. بالاخره روز دوم اردیبهشت رسید و ما همراه او به اردو رفتیم. آن جا بسیار خوش آب و هوا و سرسبز بود و ما کنار رودخانه پر آبی نشستیم. بعد از کمی استراحت آقای معلم گفت: راستی می دانید چرا امروز را برای گردش انتخاب کردیم؟ برای این که امروز یعنی دوم اردیبهشت، روز جهانی زمین پاک است و در همه ی دنیا به این مناسبت برنامه هایی اجرا می شود.

یکی از دانش آموزان پرسید: منظور از زمین پاک چیست؟

آقای امیدی پاسخ داد: یعنی پاکیزه نگه داشتن محیط اطرافمان مثل هوا، کوه ها، جنگل ها و دریاها و از بین نبردن آن‌ها.

سپس او ادامه داد: شما به مناسبت امروز چه پیشنهادهایی دارید؟

علی گفت: باید همیشه آشغال ها را در سطل زباله بریزیم. تا همه جا تمیز و پاکیزه بماند.

رضا گفت: درختان باعث تمیزی هوا می شوند. بنابراین بهتر است از درختان مواظبت کنیم تا هوا آلوده و کثیف نشود.

در این موقع رامین با بلند کردن دستش گفت: آب این رودخانه تمیز است ولی اگر، در آن آشغال و زباله بریزیم آن را آلوده می کنیم که باعث از بین رفتن ماهی ها می شود. سینا گفت: من در یک کتاب خواندم زیاد بودن اتومبیل ها در خیابان باعث آلودگی هوا می شود و بهتر است بیشتر از وسایل نقلیه عمومی مثل اتوبوس، مترو و تاکسی استفاده کنیم. در این موقع آقای امیدی گفت: تمام صحبت های شما کاملاً درست و صحیح است. نریختن زباله، مواظبت از درختان، پاکیزگی آب و هوا همه از راه های پاک نگه داشتن زمین است. حالا می توانید به من بگویید که چرا از شما خواستم برای اردو هر کدامتان یک کیسه زباله و چند دستکش همراه بیاورید؟ همه پاسخ دادیم: بله و بعد با شادی از جای خود بلند شدیم دستکش هایمان را به دست کرده و شروع به جمع آوری آشغال ها و زباله های روی زمین کردیم. روز خوبی بود ما چیزهای زیادی یاد گرفتیم و عصر آن روز با خوش حالی به خانه های خود برگشتیم.

فکر کنید و پاسخ دهید

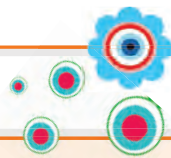
- ۱- روز دوم اردیبهشت چه روزی است؟
- ۲- دو مورد از راه‌های پاکیزگی زمین را نام ببرید.
- ۳- به نظر شما برای پاکیزه نگه داشتن محیط اطرافمان چه کارهایی می‌شود انجام داد؟

فعالیت ۱

به جز پیشنهادهای دانش آموزان که در درس آمده است، صرفه جویی در مصرف آب نیز به حفظ و پاکیزگی زمین کمک می‌کند. حالا شما درباره‌ی این که چگونه با صرفه جویی در مصرف آب می‌توان به حفظ و پاکیزگی زمین کمک کرد، در کلاس صحبت کنید.

فعالیت ۲

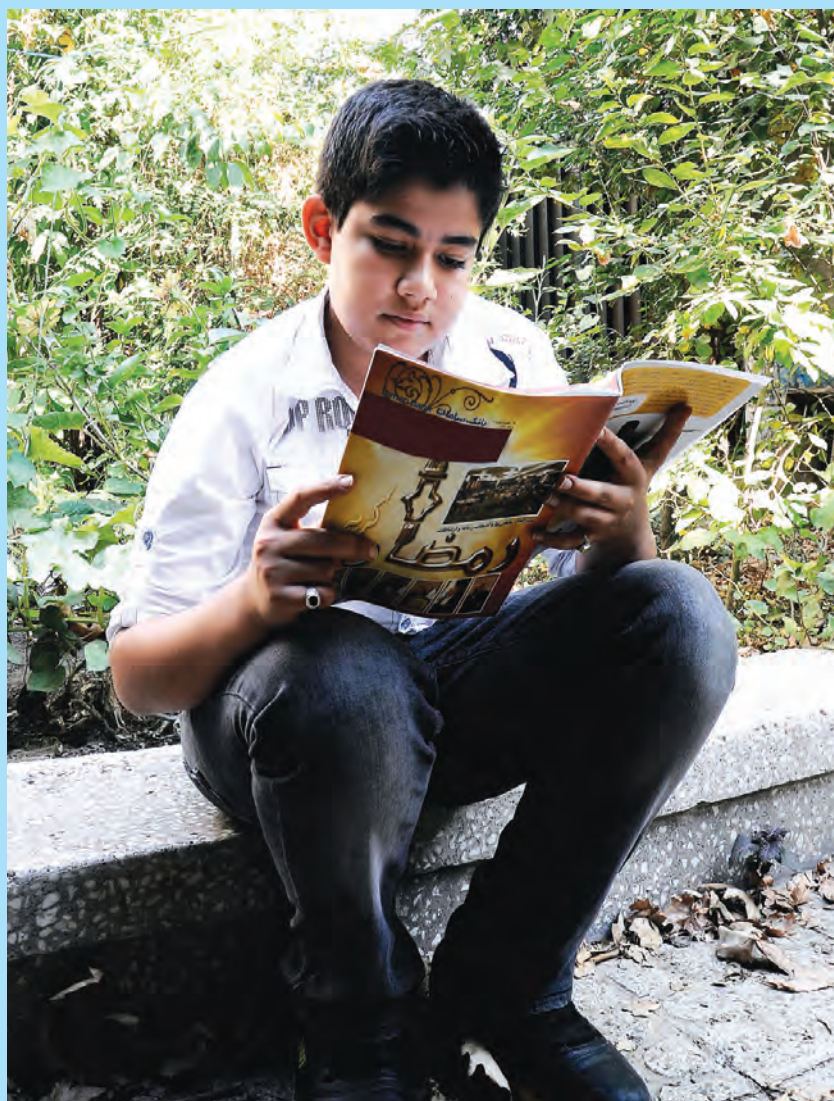
* یک روزنامه دیواری درباره روز زمین پاک در کلاس درست کنید.

* طراحی فعالیت های مربوط به این قسمت به عهده آموزگاران است.

فصل نهم

اوقات فراغت

به این تصویرها توجه کنید

فصل تابستان نزدیک بود و مدرسه‌ها بزودی تعطیل می‌شدند یک روز که در کلاس نشسته بودیم خانم مجیدی معاون مدرسه به کلاسمان آمد و بعد از سلام و احوال‌پرسی، به ما گفت: امسال مدرسه قصد دارد برای اوقات فراغت شما در تابستان پایگاه تابستانی تشکیل دهد. من از نماینده کلاس می‌خواهم در یک ورق کاغذ نام هر دانش‌آموز و کلاس‌هایی که دوست دارند در تابستان در آن شرکت کنند را بنویسد و تا پایان امروز به من تحویل دهد. در این تابستان دانش‌آموزان مدارس دیگر هم در پایگاه مدرسه ما شرکت می‌کنند و شما می‌توانید امسال تابستان دوستان جدیدی پیدا کنید.

بعد از رفتن خانم مجیدی بچه‌ها با هم شروع به گفتگو کردند.

مینا به نماینده کلاس گفت: من نقاشی کردن با آبرنگ را بسیار دوست دارم و می‌خواهم آن را یاد بگیرم پس کلاس نقاشی با آبرنگ را جلوی اسم من بنویس. مریم گفت: من دوست دارم در کلاس‌های ورزشی شرکت کنم مثل شنا و والیبال.

همه بچه‌ها با هم گفتند ما هم می‌خواهیم در کلاس‌های ورزشی شرکت کنیم. پس اسم ما را هم بنویس. همه از این که با شرکت در کلاس‌ها می‌توانستند با دانش‌آموزان مدرسه‌های دیگر هم آشنا شوند بسیار خوش حال شدند.

محبوبه گفت: برادر من از رایانه‌های زیادی می‌کند. من دوست دارم در کلاس رایانه شرکت کنم تا بتوانم با آن کارهای زیادی انجام دهم.

سارا گفت: من در تابستان دوست دارم به روستای پدر بزرگ و مادر بزرگم بروم و در چیدن میوه‌ها به آن‌ها کمک کنم. در روستا به من خیلی خوش می‌گذرد. بنا بر این من در کلاس‌های تابستانی شرکت نمی‌کنم.

سیما گفت: به نظر من رفتن به اردو از همه این کارها بهتر است. چون می توانیم در کنار هم بازی کنیم، غذا بخوریم، گردش و تفریح کنیم، حتی ورزش و نقاشی را هم در اردو می توانیم انجام دهیم.

مهسا گفت: مادر من در خانه قالی بافی می کند. من دوست دارم تابستان به او در قالی بافی و نگه داری خواهر کوچکم کمک کنم.

بعد از این که همه بچه ها نظرات خود را گفتند و نماینده آن ها را نوشت؛ و آن را تحویل خانم مجیدی داد. پس از چند روز در تابلوی دفتر مدرسه روی ورقی نوشته شده بود:

برنامه کلاس های پایگاه

دانش آموزانی که مایل هستند در کلاس های تابستانی شرکت کنند با مراجعه به دفتر مدرسه ثبت نام نمایند.

کلاس های تابستانی

- ۱- اردوی دانش آموزی
- ۲- کلاس ورزشی (والیبال، شنا) و نقاشی
- ۳- کلاس رایانه
- ۴- کلاس تقویت درس های ریاضی و فارسی

همان طور که در داستان این درس دیدید در فصل تابستان که مدرسه ها تعطیل می شود و دانش آموزان وقت بیشتری دارند می بایست ، برای آن برنامه ریزی کنند و بهتر است دانش آموزان برای گذراندن اوقات فراغت خود با پدر، مادر و بزرگ ترها مشورت کنند.

حالا شما دوست دارید اوقات فراغت خود را چگونه بگذرانید؟

فکر کنید و پاسخ دهید

- ۱- در چه فصلی اوقات فراغت دانش آموزان بیشتر است؟ چرا؟
- ۲- برای انتخاب برنامه اوقات فراغت باید با چه کسانی مشورت کنیم؟
- ۳- شما برای گذراندن اوقات فراغت خود چه کارهایی را دوست دارید انجام دهید؟

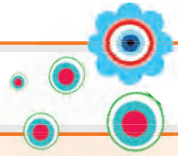
فعالیت ۱

* داستان درس را به صورت نمایش نامه در کلاس اجرا کنید.

فعالیت ۲

* جدول زیر را کامل نمایید.

پیشنهادها برای گذراندن اوقات فراغت	نام دانش آموز
.....
.....
.....
.....

* طراحی فعالیت های مربوط به این قسمت به عهده آموزگاران است.